

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 3.

V Ljubljani, v ponedeljek 5. januarja 1885.

Letnik XIII.

„Carniola“.

Pod tem imenom osnovalo se je v Ljubljani društvo nemških (?) vseučilišnikov, ki je imelo 27. decembra v kazini svojo prvo veselico, ali kakor Nemci pravijo, svoj prvi komers. Mi bi se za te nemške (?) študente nič ne zmenili, ker mladost je norost in skače čez vodo, kjer je most, in marsikateri izmed njih, ki so v kazini pri komersu sedaj nemški popevali in popivali, ter hvalisali nemškega duha in zabavljali čez narodne dijakke, češ, da krušnemu maliku darujejo svojo zavest in močatost, bode v par letih, ko bode moral sam skrbeti za vsakdanji kruh, pohlevno in ponižno med Slovenci prositi za službo, ter bo pripravljen se ne samo sedaj tolikanj črtanim Slovincem, ampak morda že hudiču samemu zapisati, samo da bi kje na Slovenskem s pomočjo katerega narodnjaka kako službico vjel. Takrat se bo očitno pokazalo, da značajnost in močtvo je pri njih, ki so od mladih nog zvesto vdani svojemu rodu in svoji deželi, ne pa pri kukavicah, ki sedaj veliko-nemške burke vganjajo, v par letih pa z velikanskim skokom preskočijo v nasprotni tabor, ter morda še bolj ljuto vdrihajo po nemškutarjih, kakor sedaj po narodnjakih. „Nomina sunt odiosa — ostudno je imena naštevati“, sicer bi kaj lahko postregli z dejanskimi zgledi. Zato bi se, kakor smo že rekli, ne zmenili za študentsko popivanje, in bi starišem prepustili, da svojim hudokrvnim sinom priporočajo previdnost in marljivost.

Toda omenjenega komersa ali popivanja vdeležili so se tudi „stari gospodje“, kakor pravi „Wochenblatt“, za ktere je bila pripravljena posebna miza. Tudi za to bi se ne zmenili, kar so počenjali in govorili dr. Suppan, Deschmann in meščani, ker so samosvojni gospodje, ki razun Bogu nikomur niso dolžni odgovora za svoje ravnanje. Toda „Wochenblatt“ nekako ponosno omenja, da se je vdeležilo študentskega popivanja tudi več nemških profesorjev tukajšnjih srednjih šol, kakor Samhaber, Linhart, Knappitsch itd. in gledé teh gospodov nam ni vse eno, kar počenjajo. Oni so učitelji in odgojitelji naše mladine, zato moramo gledati na

to, kakošna so načela, ki jih navdajajo, kakošni nauki, ki jih učé, kakošni zgledi, ki jih svojim učencem dajejo. Mi želimo, da naj se naša mladež izrejuje najprej v pravem krščanskem duhu, ki ji priporoča treznost, potrpežljivost, spravljivost in ljubezen do bližnjega, da naj se dalje izreja v rodoljubnem duhu, ki jo uči poleg ljubezni do lastnega jezika in dežele domače tudi ljubezen in zvestobo do presvitle vladarske hiše in skupne domačije, mogočne Avstrije. Mi želimo, da naj se vsi narodi v razširjenem našem cesarstvu čutijo kot ravnopravni bratje med seboj, da naj ne bo med njimi nobene zavisti, nobene razprtije, nobenega sovraštva, in da naj le v tem tekmujejo med seboj, kdo bo za splošnji blagor več storil.

Poglejmo sedaj, ali so nam nemški profesorji, ki so se vdeležili omenjene veselice, tudi porok za to, da se bode naša mladina v tem duhu izrejevala? Iz njih govorov, ki jih objavlja „Laib. Wochenblatt“, puhti duh nespravljivosti in sovraštva do vsega, kar ni nemško. Slovenci na Kranjskem, pravi profesor Samhaber v svoji nalašč za to priliko zloženi pesmi, smo ptujci, med ktere so Nemci zagobjeni, zaničevani in preganjani v deželi. Dalje nas primerja nehvaležnemu gadu, ki je vpičil dečka, ko se je na njegovih prsih nekoliko ogrel, in konečno priporoča dijakom, naj se trdokorno (trutziglich) oborožé zoper svoje sovražnike, češ, v našem, ne pa v nasprotrem taboru je Avstrija! Tudi profesor Linhart študentom priporoča naj se trdó držé plemenitega nemškega duha, sovražnikom, t. j., Slovincem na kljub! In Knappitsch? „Wochenblatt“ o njem ne poroča, kaj je govoril, pač pa pripoveduje, da se je pod njegovim predsedništvom po končani oficijelni slovesnosti pričelo „knajpovanje“, po domače: pijančevanje, ki je trpelo do polu treh zjutraj. Od dijakov ni to nič čudnega; knajpovanje je že od nekdaj posebna lastnost vseučilišnikov, in šaljivi listi prinesli so v tem oziru že marsikako mikavno drobtinico. Vprašanje je pa, je li za javnega profesorja in odgojitelja podobno, da se véde, kakor nezrel mladič?

In kako je z avstrijskim rodoljubjem pri novem

društvu? Samhaber je sicer rekel, da v njegovem taboru je Avstrija ne v nasprotjem, t. j. slovanskem; in tudi društveni predsednik Hauffen je omenjal, da hoče društvo pospeševati domoljubne namene, toda pristavljaj je, da se bode to godilo v naj tesnejši zvezi z nemško-narodno zavestjo. In kakošna je ta nemško-narodna zavest, priča najboljši društveni grb, za katerega si niso izbrali državnih avstrijskih barv ali barv presvitle cesarske hiše, ki so vendar tudi nemške, ampak veliko-nemške ali prusjaške barve, namreč črno-rudeče-zlate! Tega duha, ki vidi v vsakem nenemškem narodu smrtnega sovražnika, ne maramo, da bi se razširjal med našo mladežjo, zato še enkrat izrazimo svojo nevoljo, da so se profesorji naših šol še nekako ponosno in demonstrativno vdeležili društvenega shoda, ki tako glasno in strastno vojsko napoveduje vsem, ki niso njegovega mišljenja. Ako se Samhaber, Linhart, Knappitsch in drugi čutijo res tako tuje v naši deželi, ako jim naš jezik v resnici tako neprijetno doni na ušesa, kakor Samhaber toži v svoji prej omenjeni pesmi, naj dejansko pokažejo, da edino le zaradi ubozega kruhka nečejo biti med nami, in naj si pomagajo med svoje nemške brate — na Prusko! V Avstriji bi jih namreč tudi pravi Nemci ne marali, ki želijo miru in sprave med narodi, ki hočejo zvesti ostati svojemu cesarju, in si ne želé velike Nemčije, ampak veliko in mogočno Avstrijo, ki naj ima enako sree, enako mero, enake pravice za vse svoje narode.

To se nam je zdelo potrebno odkritosrčno razodeti omenjenim gospodom in jim enkrat za vselej povedati, da nikakor ne bomo trpeli take krščanski ljubezni, avstrijskemu rodoljubju in domači narodni zavesti nasprotne odgoje naše mladine, kakoršno želi dijaško društvo „Carniola“, in da bomo že znali najti primernih potov jim to zdatno zabraniti.

L. 1884 umrli domačini.

(Dalje.)

Ako zopet pri opisovanju umrlih navedemo duhovnika, ne zgodi se zaradi tega, da bi prezirali

LISTEK.

Božičnica v Marijanišči.

(Konec.)

Prekrasno pa se je obnesel in se odlikoval mesec „november“. V obleki bil je sicer bolj miren, krotek; v prav navadni je bil; ves bolj tužen in bolesti poln, reven in ubog je bil videti po njej; vnanjost naj bi osvedočila notranjo bôl.

In v roki prinese „november“ krasen, prelep venec, v katerem so bile vpletene okoli in okoli „potočnice“; lep — pomenljiv venec!

In v nekako milem glasu pripoveduje, da on po vnanjem pač ne more mériti se z drugimi svojimi tovarši, ker on prinaša leto za letom le žalne spomine do ranjkih v Gospodu zaspalih. Ali tudi ta deček opozoruje na svoj dar, svojo lastnost; opozoruje na cvetlice „potočnice“, ki jih v roki in v sreču zvesto hrani, — ter pritrjuje, da po tej svoji prisrčni hvaležnosti in — nepozabljivi hvaležnosti do svojih preblagih dobrotnikov si vendar le upa priporiti prvo mesto: plačilo zmage!

In potem odstopivši iz svojega sedanjega mesta stopa hvaležni „november“ k sliki milostljivega ustanovitelja tega zavoda, k preblagodušnemu gospodu dr. Janezu Gogali in — pripne na okviru one slike venec: „Ne zabi me!“ — ko da bi hotel goreče klicati v imenu svojem in v imenu vsih svojih tovaršev, sedanjih in prihodnjih — da: „Da! Da! Preblagi pokojni! Mi sirote — Tebe v molitvi nikdar — in s Teboj naših dobrotnikov nikdar pozabili ne bomo!“

Neka tihota — nekaki svet mir nastane po dvorani; in le Bog vsevedni je gledal iz svoje višine v naša goreča srca ter slušal močne vdarec ljubezni in hvaležnosti kipečih src; in v tej miloti je — iz srca solza silila v oči.

V istini! — Prizor, ki malo le — vrstnikov ima! Misel — izvršitev prelepa! — Ki v svoji lepoti in popolnosti dela čast in slavo prečastitim udom izvrševalnega odbora.

Kakor smo do sedaj videli, se je točka za točko odlikovala; ena prekosila drugo. Na vrsto ima priti še zadnji tekmeec.

Že prihaja; že ga vidimo. A kaj je to? — Iz svoje bele obleke v dolgi, prostorni suknji otresa

nekaj belega, ki pada na tla; tudi kapicec ima vso belo; ves, ves je bel!

Ni nam treba dolgo premišljevat, ko že zapazimo, da je tukaj deček „december“; iz njegovega otresanja spoznamo, da pride od daljne poti, ker je ves snežen in si otresa raz sebe „snežene muhe“. V roki ima malo smrečico, — božično drevesce — ki je lepo okinčano; in s tem svojim kinčem stopi na odru pred svojega in svojih tovaršev sodnika „angelja“, kteremu — in slavnemu občinstvu pripoveduje v prijazni besedi, da on je tisti, ki leto za letom donaša na zemljo vesele božične praznike in — priljubljeno „božično drevesce“; in — „svest sem si, da zmago in prvo mesto jaz dobim“ — tolaži se nekako s tem svojim kinčem; in — vstopi tje v vrsto svojih tovaršev.

Tudi pevski zbor mu nekako živahno pritrjuje; kajti prijazna in milodoneča flauta podaja poslušalcem svoje vabljive glasove.

In zdaj — zdaj je sleherni tekmeec: „mesec“ opravi svoje delo; sleherni je pokazal svoj kinč; sleherni ga hvalil in zaradi njega prosil, ter takó rekoč tirjal svoje zasluženó plačilo: „priznanje, prvo mesto, prvenstvo, odlikovanje očitno“.

rodoljubje in požrtovalnost pri neduhovnih, marveč navedemo oboje, kjer to najdemo v izredni stopinji. Svečenik je že po svojem poklicu dolžan skrbeti za duševni blagor svojih sodobnikov, kjer pa je oboje pri človeku, namreč duša in telo v ozki zvezi, je pa svečenik dolžan skrbeti tudi za telesni in dušni blagor vernih. Ako pristopi k tem stanovskim dolžnostim še izredna pridnost, duhovitost, dušna nadarjenost in recimo tudi bogoljubnost, imamo pred sabo slavnega rodoljuba, izvrstnega učenjaka in nesebičnega dobrotnika sorojakom, in takih mož je mnogo v svečeniškem stanu. Nepovzdigujejo jih samo zaradi tega, ker so duhovniki, a tudi govoré o slavnih možeh ne preziramo jih zaradi tega, ker so bili mašniki Gospodovi. Take vrste blagih mož je bil dr. Janez Gogala, kanonik stolnega kapitlja v Ljubljani, vodja duhovskemu semenišču, vitez reda železne krone, ki je umrl 4. maja, a pokopan bil 6. istega meseca pri sv. Krištofu v Ljubljani. Ranjki Gogala je bil rojen v Kranji dne 22. junija 1825. V bogoslovje je stopil v Ljubljani l. 1847 in v mašnika posvečen l. 1850, od tod se je podal na Dunaj, od koder se je vrnil l. 1856 kot doktor bogoslovja. Leta 1859 je prestal izpit za profesorja veronauka in l. 1862 postal stalni učenik veronauka na viši gimnaziji v Ljubljani, bil je tudi 19 let vodja Alojzijevega. — V pomoč revežem je ustanovil v Ljubljani Vincencijevo družbo, zavetišče za dečke in kar je to v življenje vpeljal, je živel prav za prav le za reveže, ti so bili predmet njegovim cerkvenim govorom, zapuščene sirote so bile njegovi ljubi otroci, za ktere je skrbel kakor je vedel in znal, revežem je žrtvoval svoje najboljše moči in premoženje. Videti toliko darežljivost in ljubezen do revežev, pristopili so mu tudi drugi, vzlasti duhovni, na pomoč, in tako mu je bilo moč postaviti deško sirotišče „Collegium Marianum“. Ni poslopja še dovršil, ko ga je Gospod k sebi poklical. Pri ranjkem se je najlepše svetil večer njegovega življenja. Ob času najhujših bojev on ni stal v prvi vrsti med slovenskimi prvoboritelji, in je nekako bolj opazoval bojujoče se stranke, a ko je kolikor toliko dovršil svojo vstanovo, pokazal je kakov duh ga je vodil pri njegovem neumornem delovanju: duh krščanske ljubezni in usmiljenja do ubogega človeštva; a ker vsak človek pripada h kateri narodnosti, naj se tudi po tem izreja, Slovenec naj ostane Slovenec in naj se tako vzgoja, to je povdarjal ranjki. Leta 1883 je bil dr. Gogala odlikovan z redom železne krone; a še večja čast škofovska ga je čakala, toda Gospod mu nositi težke butare cerkvenega višjega pastirja ni bil odmeril, videti je bilo nekako, da je dovršil svoje delo na svetu, sedaj pa je Gospod poklical zvestega hlapca na plačilo. Oh, da morajo umreti taki ljudje, klicali so ljudje pri njegovi smrti!

Umrl je v začetku meseca junija g. Janez Božič, eden izmed najstarejših časnikarjev slovenskih, deloval je v Celovci pri „Slovenici“, dokler lista ni vlada zatrla. Bil je neomahljiv narodnjak, spreten pisatelj; zapor ni omajal njegovega rodoljuba, bil je zadnja leta duhoven v Kortah na Koroškem.

18. junija umrl je v Vipavi g. Luka Hiti,

beneficijat in katehet, izgleden učenik mladini in ves čas življenja zvest sin svojemu narodu. Njegova oporoča nam kaže, kakšnega duha je bil, in da je dobro razumel naš čas, o katerem je rekel neki slavní gospod: Ko bi apostelj Pavel živel v sedanjem času, bi gotovo kak večí časopis vredoval. Ranjki Hiti je namreč postavil za glavnega dediča „Kato-liško Tiskarno“, ktera izdaje dnevnik „Slovenec“. Lepo podvzetje! Ko bi pa svet tudi pomislil, koliko skrbi in truda, koliko požrtovalnosti in darežljivosti je treba, da se tako podvzetje vstanovi in vzdržuje, bi morda blagi g. Hiti najdel več posmemovalcev?

30. junija je umrl po dolgem bolehanju v 84. letu svoje starosti g. France Kramar, kanonik stolne cerkve Ljubljanske, knezoškofijski konzistorijalni svetovalec, zlatomašnik, predsednik duhovnega podpornega društva. Bil je svoj čas vodja semenišču, generalni vikar. Ranjki je vsikdar stal v prvi vrsti narodnih boriteljev, bil je deželni poslanec in skoz in skoz značajan narodnjak. Kot duhovnik je bil povsod priljubljen, bil je skrbni pastir izročeni mu čedi. Dekan v Stari Loki je zidal lepo cerkev v bizantinskem slogu, ki bode priča njegove skrbi in truda, a tudi darežljivosti vernih faranov Staro-ločanov. Narod slovenski ne bode hitro pozabil izvrstnega moža, dasiravno se že dalje časa ni mogel vdeleževati javnega življenja.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. januarja.

Notranje dežele.

Tisočletnice sv. Metoda vdeležilo se bode tudi nekaj pravoslavnih Rusov. Imeli so namreč v slavjanskem dobrodelnem komiteju v Petrogradu sejo, pri kateri so ravno obravnavali misel, ali bi se vdeležili slavnosti ali ne. Nekaj Rusov bilo je proti vdeležitvi in je to svojo misel potrjevalo s tem, da jih ni nihče vabil na vse-slovansko slavnost, ki se bo v Velehradu vršila. Druga polovica in sicer nekoliko večja, glasovala je pa za vdeležitev in se bodo tako tudi pravoslavni Rusi taiste vdeležili. Odločili so v ta namen že svojih 6000 rubljev iz družbenega zaklada, ktera svota se bode pa zavestno še podvojila, ako do romanja v resnici pride. Rusi in z njimi vred vsi pravoslavni Slovani silno veliko časte slovanska blagoslovnik sv. brata Cirila in Metoda ne le samo v cerkvenem, temveč tudi v slovstvenem pomenu, kajti oni so si med nami še vedno obdržali prvotno pismo — cirilico — črke, ki so jih prejeli z vero vred od njiju. Vsa pravoslavna cerkev poslučuje se jih še dandanes v zasobnem in javnem življenju, v šoli, v uradu in pri službi božji. Prav iz srca bilo bi toraj želeli, da bi se impozantne slavnosti, kakoršne svet ni še kmalo doživel, vdeležili vsi Slovani brez izjeme, kar bi imelo vsekako veliko več pomena, kakor pa, ko bi ga Srbi doma, Črnogorci v Cetinji, Bolgari in Rusi pa v Kijevu ali pa v Moskvi praznovali. Ravno ta slavnost bila bi povod in morda prav zdaten korak na bodoče zjedinjenje rozkolnikov z Rimom.

Hrvatom in Madjarom gledé njihovih razmer sedaj pač velja: „clara pecta, boni amici“ (jasne določbe, dobri prijatelji). Regnikolarna deputacija se je sostavila, da natanko določi, za kar niso do sedaj niti v Zagrebu, še manj pa v Budapeštu

vedeli, kako in kaj. Med Hrvati in Madjari obstoji že nekaj let vestavna pogodba, ki določuje med obema narodnostima, kaj sme ena od druge zahtevati. Kakor pa vsaka pogodba, vključena je tudi ta v paragrafe in to popolnoma zadostuje, da ji dá značaj nejasnosti. Paragraf je vsak tako umetno skovan, da ti prav stoji, kakor ga postaviš ali tako § ali pa tako §, vedno je kviško in prav. Vsled tega je v hrvatsko-ogrski nagodbi in njenih paragrafih marsikaj, kar si Hrvatje tako, Madjari pa zopet tako razlagajo. Da se v bodočnosti vsakej sofistiki in obračanju na svojo stran ognejo tako v Zagrebu, kakor v Budapeštu, sešla se bo regnikolarna deputacija, ki bo vetru enako vso nejasno meglo iz paragrafov nagodbe spodila in jasnemu solncu po taistih pot odprla, vsled kterega ne bode nič več medobojnega preziranja in zatiranja, kakor je ono do sedaj bilo po deželah med krono sv. Štefana. Če se bodo pa Madjari v resnici tudi v bodočnosti pogodbe držali, je drugo vprašanje, o katerem že danes rečemo, da ga za sedaj ne moremo verovati.

Dunajska eskomptna banka nikakor ni tako trdna, kakor se je to prve dni po časnikih po svetu raztrgalo. Ko se je po Dunaji raznesla vest, ba bode mestna občina svojo ulogo 4.000.000 gld. pri eskomptni banki odpovedala, pisal je takoj upravni odbor županu Uhlu, da naj te odpovedi za božjo voljo nikari ne sklene v javni seji, ker bi taka odpoved ljudi silno razburila in bi kar od kraja jeli denar odpovedovati, kar bi banko popolnoma vsušilo. Magistrat je res prošnjo vslišal, ter so v javni seji sklenili denar pustiti naložen, v tajni seji pozneje pa ravno narobe, da se ima denar takoj mahoma odpovedati in drugje naložiti, kar se je tudi še tisti dan zgodilo in je denar Dunajske občine vže drugje naložen. Tu vprašamo, je li tako postopanje pošteno? Ali ne zasluži Dunajski magistrat najojstreje graje, da tako kazi in kviri javno mnenje, da tako ljudi za nos vodi? Sicer pa eskomptna banka Dunajska ne bo še prenehala, temveč misli za 10.000.000 gld. novih akcijskih izdati, na podlagi, na kateri pričela bo novo življenje in delovanje. Znamenito je pa, da so celo upravni odborniki sami svoje zaupanje do eskomptne banke zgubili in ji drug za drugim svoje stare uloge odpoveduje. Med temi odborniki je bil prvi žid Pollak vitez Storkenau, ki je 900.000 gld. odpovedal in drugje naložil. Žid ima povsod dober nos. Po tem takem soditi, tudi ta banka ni še brez skrbi, da bi ne morala konečno likvidirati in prenehati.

Vnanje države.

Nemški cesar postal je politični barometer, kakor je bil nekaj politični vremenski prerok francoski Napoleon. Vse je poslušalo, kaj bo povedal svojim generalom; po tistem nagovoru prodajali so se potem vrednostni papirji po borzah cele Evrope. Tudi v Berlinu so se na novega leta dan oči in ušesa vseh politikarjev obračale, kaj bo stari Viljem svojim generalom odgovoril na novoletno vošilo. In kaj je rekel cesar Viljem? „Gospoda moja, v najlepšem miru živimo, kar si ga le misliti zamoremo in prav nič ne dvomim, da nam bode mir tudi po novem letu ohranjen. Če bi pa temu tako ne bilo, sem pa prepričan, da se smem na Vas zanašati; saj se poznamo!“ Sedaj pa veste in naj si vsakdo politično pratiko za letos vredí, kakor se mu bolj prileže.

Na Ruskem se zopet polagoma na **preganjanje židov** pripravljajo, ktero se bo, po vsem soditi, v Podoliji in Wolhyniji naj berž pričelo, kajti ondi so guvernerji med starim papirjem našli ukaz cara Nikolaja, kteri inostranskim židom prepoveduje naselovanje po tistih krajih; da še celó tako daleč se jih boje, da se menj kot petdeset vrst od državne meje ne sme noben ptuj žid naseliti. Vsled tega

Pač so to britki trenutki ubogim tekmečem! Sleherni želi si in pričakuje določila do prvenstva, kakoršno ima „roža vrtnica“ med cveticami; a — vsim sodnik že ne bode mogel, — nikakor ne bode zamogel vstreti, ter vse zadovoljiti; kajti plačilo prvenstva se vsikdar le enemu samemu določiti zamore, in naj bi tekmecev še več bilo, kakor jih je bilo tukaj v dvanajstih mesecih.

Z radovednimi meseci sem radoveden tudi jaz in — čakam težko!

In glej! — Zdaj vstane sodnik „angelj“, ter hoče izreči svojo sodbo. V lepi, izbrani besedi prične naštevati zasluge in prednosti vsakega meseca posebej; pohvali tudi vsakega, in poslednjič izreče, da slavo „prvenstva“ mora pa le pripoznati mesecu „decembru“, ki nam je dal „Božič — Božje Dete“, ki prinaša tako osrečevalne in vsele božične praznike ter priljubljeno „božično drevesce“.

Takoj po sprejeti sodbi in hvali stopi „december“ s svojim „božičnim drevescem“ tje v sredo, ga kviško povzdigne, ter se spoštljivo priklanja za odobrovanje, zahvalo in čast, ki mu je došla od sodnika in mu dohaja od preč. p. n. občinstva, Godba in pevci mu pa napravijo obligatni, nekdanj navadni: „Trara — trara . . .“, kakoršnega so

n. pr. na nekdanjem strelišči napravljali onim pridnim šolarjem iz srednjih šol, ki so dobili spričevalo z odliko in nam „starim“ šolarjem dobro znani „præmium“, kterega pa — jaz na „strelišči“ z onim „trara — trara . . .“ — nikoli nisem dobil; toda — sprejel bi ga bil!

Po želji slavnega p. n. občinstva se mora zagrinjalo dvakrat odgrniti in potem — pade za ta večer.

Po končani igri vstopijo vzvišeni, milostljivi gospod knezo-škof ter spregovoré v prekrasno vbranih mislih pričujočim dobrotnikom in prijateljem tega zavoda v slovenski in nemški besedi slavnostni končni govor.

Nikakor mi ni mogoče prekrasnega govora slavnemu občinstvu v njegovi polni in pravi meri podati; poskusim naj toraj prečastitim „Slovenčevim“ čitateljem le v kratki in slabi potezi o njem spregovoriti.

V prvo so premilostni gospod knezo-škof izrekli hvalo o prelepi predstavi „krasnega prepira med dvanajstimi meseci“, kteri prepír nam zemljanom donaša toliko blagoslova in veselja.

Iz tega blagodejnega prepira v naravi, segli so pa visoki govornik v drugi prepír, v prepír srca,

kterega pač sleherni čuti, in — ali! da bi ga tudi srčno vojskoval in srečno izvojskoval!

Ali! — ko bi ga ne bilo! Ali — je v istini! Čutimo dobro, predobro taki prepír v svojem sreću, o kakoršnem že poganski pesnik in tudi svetí apostelj govori, da „v njem je sicer hoteti, ali, da dobro storiti, tega ne najde“.

Z apostelnom čuti tudi človek o sebi dvojno moč; ena ga sili k dobremu, druga k hudemu, in skušnja vsakdanjega življenja nam spričuje, da človek le prepogosto in prelahko ter prerad potegne za slabim, zapustivši pravo, dobro.

Tudi v teh sirotah, ki naj v tem zavodu po preblagih dobrotnikih svojih učijo se bojevati boj med dobrim in slabim, kteri se njim bolj in bolj v nemal bode, kolikor dalje bodo stopili med svet, — naj bi se ta siloviti in za vso večnost pomenljivi boj izvrševal srečno, in sicer takó srečno, da bi oni slabo v sebi premagovali, ravnali po vesti, ktera je glas Božji, ter potegnili vsikdar z dobrim in za dobrim.

V to težavno delo, k taki mogoči slavi zmaji pa ti sirote potrebujejo učenikov. Imajo jih! Imajo jih pa le po blagodušni požrtovalnosti preblagih dobrotnikov, po preblagih vas dobrotnikih!

Daj Vam vsepravični nebeški Delivec za toliko

ukaza je nekaj guvernerjev ondi naseljene žide pred se poklicalo, ter jih je prisililo, da so morali podpisati pismo, v katerem se izjavijo, da hočejo tiste kraje zapustiti. Židje so si sami krivi, da je jim tako godi in lakomnost njihova ter nenasitljivost po denarji pripravila jih bo tako daleč, kakor jih je že bila na Ruskem pred malo leti. Podili jih bodo kardeloma iz dežele. Jih bode li ljuba Avstrija spet sprejemala?

Wolseleyeva ekspedicija po Nilu je toraj propala. Zakaj to, povedali smo že poslednjič, prišel je namreč ob vse ladije in ob druge za vojsko potrebne reči na Nilu. Sedaj mu drugega ne kaže, kakor peš hoditi čez puščavo proti Chartumu, kar pa tudi ne bo ravno igrača. Po puščavi hoditi je ravno sedaj zaradi vročine težavno in nevarno in vročina bo še vedno hujša prihajala. Popotovanje trajalo bo kakih štirinajst dni in bodo na vsake tri dni počivali, kjubu temu, da Angleži tudi ob nedeljah ne napravijo nobenega koraka. General Wolseley poslal bo povsod svoje poročnike pred saboj, ki bodo ljudi na njegov prihod pripravljali in jih sploh podučevali o namenu ekspedicije. Tudi se jim bo povedalo, da misli Wolseley po mogočnosti varovati njihovo lastnino, ako se mu ne bodo z orožjem v roki protivili. Po tej poti vtegnil bi Wolseley kaj doseči, ako ga ne bo prehuda vročina zmagovala.

Bodoči predsednik američanskih združenih držav, **Mr. Cleveland**, izdal je oklic, v katerem obeta preosnovno ondašnjega državnega življenja. Takoj, ko bo nastopil, jel bo zbirati uradnike, izmed katerih bo le tiste obdržal, ki so v vsem spretni in nepodkupljivi. Državne službe se ne bodo več oddajale ljudem, ki mislijo, da so si zaradi strankarske agitacije kako pravico do tistih pridobili. Do sedaj se je v severo-američanskih uradnih za denar vse dobilo, kar si je le kdo izmislil, sedaj pravi Cleveland nastopiti mora ondi pravica.

Izvirni dopisi.

Iz Krškega, 3. januarija. (Silvestrov večer.)
Kakor druga leta, tako smo se tudi letos zbrali na Silvestrov večer v prostorih tukajšnjega „Bralnega društva“ k skupni zabavni običajni veselici. Navzoča je bila skoro vsa slovenska Krška gospôda. Že obširen in raznovrsten vspeh veselice jih je privabil v tolikem številu, nadja se že naprej, da se bodo v resnici izvrstno zabavali, ker porok so jim pevci in igralci. In zares se niso varali. Kar se posamihih pevskih zborov in četverspevov tiče, naj le toliko omenim, da so se vsi jako precizno izvršili. Posebno moram pa pohvaliti oba komična prizora: „Trebuh“ in „Gledališni vodja išče tenor“. Ko v prvem prizoru nastopi naš v obče priljubljeni komik g. Š. P., ni bilo smehu konca ne kraja. Koliko smo se pa poslušalci med predavanjem nasmejali, mi ni moč povedati. S kratka: g. P. je svojo ulogo zelo izborno izvršil, za kar smo mu vsi vdeleženci veselice hvaležni. Še mnogo bolje je občinstvu dopadla druga šaljiva točka, v kateri se je poleg omenjenega g. P. tudi naš izvrstni tenorist g. Fr. V. prav mojstersko obnašal. Videlo se je, da sta se oba gospoda marljivo pripravila, kar smo tudi poslušalci z burnim ploskanjem odobrili. Po izvršitvi teh točk smo v prijateljskih razgovorih pri kupi rujnega dolenca (kojega ima naš prijazni

oštr g. G. v obilici) pričakovali polnočne ure — novega leta. Ko polnoč odbije, pozdravi nas gosp. predsednik „Bralnega društva“ v prav primerno jedernatem govoru, nam vsem želeč veselo in srečno novo leto! Na to pa pridrdra „Dolenjska železnica“ iz Gadove peči skozi Cerklje in Drnovo v Krško in sicer naravnost v Gregoričovo gostilno. Vse gospode, ki so to kaj izvrstno izvršili, moram za njihov trud še posebno pohvaliti. — Kar je nam še tudi veliko veselja napravilo, bi bil kmalu pozabil omeniti, namreč: skupne društvene igre „mrzla kuhinja“, ktero je prav dobro izpeljal g. K., ki je med nami dosta smehu provzročila. Tako sem tedaj ob kratkem omenil veselice, ktero je priredilo naše „Bralno društvo“ v zadovoljnost vseh udov. Bog daj, da bi nas odbor omenjenega društva v novem letu razveselil prav pogostoma, osobito pred pustom s primernimi veselici. Na Silvestrov večer se je lahko sam prepričal, da našemu občinstvu najbolj ugajajo kratki in smešni prizori. Konečno še enkrat vsem, ki ste pripomogli, da se je vse tako dobro in izborno izvršilo, kličem: Živili in na svidanje 18. t. m. pri veselici na korist „Národne šole“!*)

Naše slovstvo. **)

Profesor Zupančičevo „Pastirstvo“.

Pozornost vsakdanjih ljudi se obrača najraje v velike dogodke, slavne osebe, važne politične spletke. Kako redkokrat prevdarimo, da veliki dogodki so nastali iz malih, morebiti celo malenkostnih, in da ni vselej ravno ona oseba mnogo storila v zgodovinskem pomenu, o kateri se mnogo piše in govori. Zato ravná prav politično glasilo, ako se ozira tudi na take dogodke, ki so navidezno neznatni, pa imajo vendar za prihodnost veliko vpliva. In tak dogodek se nam kaže, kadar izide nova, dobra, potrebna in rabljiva knjiga. Zdi se mi, da je take vrste knjiga „Duhovno Pastirstvo“ v svojem prvem in drugem delu, ktera sta dosedaj izišla in kterima je pisatelj gosp. Anton Zupančič, profesor pastirstva na Ljubljanskem bogoslovnem učilišču. Upam, da čast. bralcu ne bode žal, ako me spremi za nekaj časa iz obširnega svetovnega pozorišča v majhno sobo delavnega in mislečega moža: prepričal se bode, da se tudi tukaj godijo važne reči. Ako se pa ponudimo na tem kraju dalje, kakor je sicer navada pri knjigah, naj ne bode nihče prehitro nejevoljen: navadnega kamenja nihče ne tehta, zlato pa devamo na natančno tehtnico.

Nekdaj so pisali o duhovnem pastirstvu in o njegovih težavnih dolžnostih, da bi nepremišljene ljudi svarili — odvrčali jih od duhovskega stanu. S takim namenom je pisal Krizostom, je pisal sv. Gregor. Ko bi imel tako zmožnost jaz, pisal bi o duhovnem pastirstvu danes z drugačnim name-

*) Omenjeni spis bode prišel kmalo na vrsto v podlistek. Vredn.

**) Napravili smo v „Slovenec“ poseben oddelek za razgovore o takih knjigah, ki utegnejo zanimati večino naših bralcev, in ki so h krati, v katerem koli oziru večega pomena. Tudi „Vaterland“ ima včasih oddelek „Literarisches“ za slovestveni razgled.

nom. Ne bi hotel odvrčevati nikogar, ampak vabiti jih prav mnogo, naj beró, naj se navdušijo za prelepi duhovski stan in njegovo vzvišeno krasno službo, kateri je ni enake na svetu. Ta stan in njegovo službo hotel bi z žarečimi črkami opisovati celemu svetu, da bi spoznal naše delo, naše namene in bi nehal očitati nam nedelavnost, nepotrebno. Ljudje naših opravil in našega delovanja ne poznajo — se vé da tudi treba jim tega ni — ali ko bi ga poznali, bi drugače sodili o našem stanu in bi imeli zanj drugo spoštovanje. Ni ravno mnogo let, odkar sta se peljala po železnici v enem kupeju župnik in dijak, ki je ravno dovršil gimnazijo. Sedela sta eden drugemu nasproti, a vsak pri svojem oknu, kajti dijaka ni mikalo približati se duhovniku. Pogledaval je pač včasih prav zaničljivo po svojem popotniku, in mi, ki znamo vgibati skrivne misli, tudi vemo, da si ga je želel kar najraje daleč od sebe. Duhovnik je bil po njegovih mislih največji bedak na svetu, zraven pa tudi škodljivec človeški družbi, toraj kolikor toliko hudoben. Od kod da je naš dijak dobil take nazore, tega nam ni treba preiskovati; sovražil ga je prav iz globočine svoje razsvitljene duše. — Župnik pa je bil popolnoma drugačnega srca proti svojemu nepoznanemu sovražniku. Na njegovem obrazu razodevalo se je veselje in zanimanje za mladeniča, naj rečem kratko: ona krščanska ljubezen, ki prebiva v vseh dobrih duhovskih sreih. Ni mogel strpeti, da bi ne začel pogovora: čes, „v dobro zemljo zasejati dobro seme bodisi kjer koli, to je prva dolžnost katoliškega učenika, naj si bode prilično ali neprilično. Pa sedaj je prilično.“ Začel je razgovor z nekterimi prašanji, pa ponehal je kmalu, kajti odgovori so hitro pokazali blaženo oliko. Enake in še mnogo bridkejšje dogodke doživi dandanes vsak duhovnik, ako se le drzne nekoliko med nektre kroge. Strmeti moramo, kake misli da imajo nekteri ljudje o duhovskem stanu in njegovi službi. Maševati in pa eno pridigo na teden zveržiti: to menijo je vse duhovsko opravilo. Sicer je pa njegova najiminennejša dolžnost, da z lenobo dragi čas ubija. — O da bi mogel tudi takim zaslepljencem pokazati duhovsko delovanje, kakoršno je v resnici, kakoršno je v onem duhu, ki oživlja sv. cerkev!

(Dalje prih.)

Die Reiche der heiligen drei Könige.

Juteršnji praznik nas opominja omeniti še druge knjige, ki je domač pridelek, čeravno je v nemškem jeziku pisana, in ta je: „Die Reiche der heil. drei Könige“, spisal prečast. gosp. A. Urbas, župnik in kanonik v Ljubljani. Pisatelj je hotel tú pokazati, da so izreki zamaknjene Katarine Emerich o potovanji treh kraljev iz Jutrove dežele v Betlehem popolno resnični, ter se vjemajo z zgodovinskimi in zemljepisnimi popisi učenjakov. To očitno in prepričavno kaže, da bila je Katarina Emerich res od Boga razsvitljena, ker sicer bilo bi saj nemogoče, da bi ona kraje pota, dežele in mesta tako natanko popisovala, ko vendar je znano, da razun svojega rojstnega mesta ni videla in poznala sveta tudi pet ur ne na okrog. Da bila bi sv. kraje in jutrovo deželo iz učenih knjig in popisovanj poznala, pri prosto

blaga dela primerno, sveto plačilo! Da! Dal Vam ga je že! To plačilo je Vaša zavest in Vaše veselje v tih abogih sirotah, ki jih tukaj vidite, in ki po Vaši dobrodarnosti k dobremu kruhu enkrat, — Vam v hvaležnost, prišli bodo.

Toda to plačilo ni edino, ki ga imate za Vaše dobrote; še drugo, boljše plačilo Vas pričakuje, in to — pri Bogu. Kajti dobri Bog bode rekel sodnji dan: „Lačen sem bil žejen sem bil itd.“ — in Vam blagim dobrotnikom ubogih sirot bodo veljale Jezusove — Sodnikove besede, ki Vam bode po njih za te Vaša dobra dela podelil sveto plačilo nebeskega življenja. To — to Vam bode blagi preblagi povračilni dar, — nevenljivi dar nebeski, — za Vaše minljive, zemeljske darove! Zatoraj Vas prosim ter sklenem svoje besede s prošnjo: „Da bi Vaša blagodušna roka nikdar ne pozabila teh ubogih sirot!“

Milo in globoko so preč. p. n. poslušalcem segale v srce besede priljubljenega višega Pastirja, — in upam si reči, — s trdnim, da! pretrdnim sklepom, da mila beseda prevzvišenega Gospoda ne bode zginila nam nikdar iz srca!

Po končanem tem v resnici očetovskem govoru smo pokleknil in premilostljivi gospod knezoškof so podelili nam sv. blagoslov.

Zdaj se je pričela razdelitev sirotam pripravljene obleke in potem razprodaja raznih reči v korist zavodu ubogih sirot v Marijanišči. — *)

Glej, ko sklenem svoje poročilo, ne morem si drugače, da še nekoliko besedi o predstavi sami spregovorimo.

Nevešč sicer v kritiki in — boječ, naj pa vendar izrečem nektre besede o predstavi in sicer v taki obliki, v kakoršni je moje oko in uho s sreem sledilo tej božični predstavi.

V prvo se nisem mogel načuditi izvrstnemu, da! preizvrstnemu prednašanju sodnika „angelja“. Mlada gospica se je s svojim ličnim obnašanjem, s svojo popolno dostojnostjo in s svojo ljubomilo govorico pokazala tako umetnico, da nje jaz ne bom nikdar pozabil. Brez sramožljivosti rečem: „Takó pogumno bi jaz že — ne bil ondi sedel in govoril!“

Občudoval sem mladih sirot véstno prednašanje njihovih nalog v vezani besedi. Nikomur se ni za

*) Naj v popolno spoznanje te slavnosti še povem, da so potem dobili vsi dečki tega zavoda lepe obleke po njihovi potrebi. Slehern je dobil „enlico“ — zdaj „svoje“ obleke. In to obleko vsim 98 dečkom je brezplačno izdelala družba blagorodnih p. n. gospej in gospic. Pač to veliko delo samó govori dovolj — dovolj jasno in glasno o veliki ljubezni teh blagih gospej do ubogih, potrebnih sirot.

las spodtaknilo! Koliko truda je pač treba v to gosp. učiteljici. — In dečki sami? Ti so pa pogumno prihajali in govorili, ko kak star Demosten! Lepo upanje!

Ako pa premišlujem godbo in petje, pa — le strmim. Koliko truda in dela sta pač č. P. Angelik in g. Burgarell imela, prej ko sta svoje mlade pevce naučila, da so oni toliko in takó težkega gradiva takó izborno premagali. V resnici: Čast in slava!

Takó nekako sem v slabem obrisu opisal prelepo letošnjo božičnico v Marijanišči, pri kateri sem po dobrotni poti tudi jaz navzoč bil, in ktera sama na sebi p. n. občinstvu razodeva prevelik trud in premnogo opravil, ki jih je pred in pri njenem izpeljevanji imelo sl. vodstvo in imel izvrševalni odbor. Naj te vrstice — po svetu hité v pač popolno zasluženost hvalo in čast!

Še bi to predstavo hotel videti; in želim slehernemu dobrotniku Marijanišča, da bi jo videl, ker — upam si nekako reči, da bi ona slehernega še trdneje oklenila temu zavodu in — bi še marsikterega dobrotnika pridobila. V to srečo pomozi Bog in Marija.

Ljubljanski.

izrejenem dekletu pač nikakor ne smemo misliti, zlasti pri izreji, kakoršno je ženski spol vžival pred 60. leti. Tedaj to in drugo ji je moglo biti od zgoraj po nenaravnem potu naznanjeno. Knjižica podaja prav prijetno branje za vsakega in marsikdo bode tudi marsikaj noter našel, od česar bo moral spoznati: Tega še nisem čital — še nisem vedel. Pisana je prav umevno, znabiti — da vendar nekaj grajamo — včasih prepodomače. Želeti bi bilo tudi, da pri opazkah bili bi navedeni tudi pisatelji, in tako dokazana resničnost po Katarini Emerich izrečenega in narekovanega. Ko bi se še kdaj tretji natis oskrboval, naj bi se na-to ne pozabilo, ker reč ima še le potem neovrgljivo veljavo. Res so sploh imenovani dr. Sepp, Ritter's Geographie, Fahrengruber, dr. Franz Kaulen in dr., a navadnega bralca tisto bolj prepriča, kar sproti vidi. Knjiga se dobiva v „Katoliški Bukvarni“ po 80 kr.

Domače novice.

(Mil. knez in škof dr. Jakob Misija) so se danes ob treh popoldne iz Gorice vrnil nazaj v Ljubljano.

(V Katoliškem društvu) pričnó se v sredo 7. t. m. zopet navadni zimski govori, in prihodnjo nedeljo 11. jan. bode s podučnim ogovorom sklenjena tombola v dobrotne namene.

(„Prepir 12 mesev“), s toliko pohvalo sprejeta igra s petjem pri Božičnici v Marijanišči, ponovila se bode na mnoge želje ravno tam (v izvrstni slovenski prestavi prečast. gosp. kapl. Fr. Krek-a) prihodnji četrtek, 8. t. m. ob 5. uri zvečer. Vstopnina se je določila prav nizka: 10 kr. stojé, 30 kr. s sedežem.

(Božičnega oratorija) včerajšna predstava je bila „razprodana“; kupili so namreč vse (350) prostore župljani fare Marije Device v Polji. — Prihodnja predstava bo jutri 6. jan., in ako bo potreba tudi še v nedeljo 11. jan.; začetek ob 5. uri zvečer.

(† Dekan Kovačič.) Iz Trebnja se nam 4. t. m. piše: Z žalostnim srcem Vam naznanjam, da so tukajšnji prečast. gosp. dekan Janez Kovačič danes popoldne ob 1/2 5. uri umrli. R. I. P. Pogreb bode v sredo 7. t. m. ob 10. uri dopoldne.

(Žrebanje) za „Narodni dom“ je menda končano. Kolikor nam je do zdaj znanega, zadele so glavne dobitke naslednje srečke: 89.205, 53.852, 37.883, 25.727, 31.253, 8642, 99.503, 56.036, 99.076, 56.322, 58.482, 91.709, 10.140, 13.793, 46.724, 67.230, 84.738, 754, 28.754, 86.967, 8991, 83.073, 97.125, 85.134, 74.616, 28.073, 98.976, 95.946, 34.846, 16.991, 40.114, 29.028 3563, 26.490, 37.007, 89.036, 92.428, 48.243, 86.026, 87.322, 68.113, 58.753, 12.125, 32.831, 75.137, 87.225, 93.374, 51.993, 41.718, 15.209, 17.503, 55.875, 77.859, 89.402, 96.234, 62.674.

(„Sokol“) ima jutri dopoldne ob 11. uri v Čitalnični dvorani svoj redni občni zbor. Razprava bode sledeča: a) Nagovor staroste, b) poročilo tajnikovo, c) poročilo blagajnikovo, d) volitev treh pregledovalcev računov, e) volitev staroste, podstaroste in sedmih odbornikov. Temu sledi razgovor o sokolovi maskeradi in volitev pomožnega odbora in pa posamezni nasveti društvenikov. Častiti gospodje člani „Sokola“ vabljeni so najuljudneje vdeležiti se v mnogobrojnem številu omenjenega zborovanja.

(Kranjska eskomptna banka) posodila je 20.000 tudi Belopeškemu fužinarju Teodorju Neussu edino le na njegov podpis, za ktere se bo menda tudi obrisala, kajti Neussovo podjetje bo šlo na kant, upniki bodo komaj po 20% dobili.

(Moratorij) dovolil je mestni zbor Ljubljanski eskomptni banki do konec leta; drugi upniki pa s tem niso zadovoljni in bodo prej ko ne zahtevali konkursa.

(Postava) o pobiranju 10 odstotkov doklade za šolo je od presvitlega cesarja potrjena. Ta postava zadeva posebno Ljubljano.

(Hans Saks) ni še umrl in po vseh najnovejših „poezijah za razne priložnosti med letom“ soditi, kakor so n. pr. vošila ob novem letu, se je moral ta mojster pri vseh poetičnih šušmarijah med nami naseliti. Kolero bi kmalo dobil, kdor mora brati slovenske proizvode teh nepoznatih pesniških veleumov, kakošna so, recimo vošila večinoma vseh, ki za novo leto kaj dobiti hočejo, in družih, ki nas ob novem letu obiščejo. Samo da je nekaj tiskanega,

pa je dobro, ali ima kaj pomena ali sploh kaj vsebine, na to se ne gleda.

(Kolodvor) na Pragerskem se bode razširil prometu primerno.

(Tovarna za izdelovanje torpedov) v Reki, pravijo, da se bo preselila v London. To ni istina, če tudi je dotična tovarna lastnina Angleža Whytheada, pač pak se bo v Londonu osnovala njena podružnica.

Telegrami.

Budapešt, 4. januarja. V Neutri so zaprli Eduarda pl. Birlyja, neko do sedaj jako spoštovano osebo, zaradi ponarejanja menjic. Škoda znaša 150.000 goldinarjev.

Pariz, 4. januarja. Negrier napadel je 3. t. m. 6000 Kitajcev na iztočni strani Chu. Nadrobnosti ni. Dva parnika z vojniki pripeljala sta se v Haiphong.

Madrid, 4. januarja. Gosposka je potrdila, da je potres v Alhami 1300 hiš razsul, 302 oseb pobil, 280 pa ranil. Med narodom je velika potreba.

London, 5. januarja. Kanalsko brodovje dobilo je povelje, da naj bo takoj pripravljeno na izlet. Kakor „Daily News“ poroča, le-to povelje ni prav nič nenavadno, kajti družega ne namerava, kakor častnikom in moštvu odpuste vstaviti. Brodovje pojadra v Arsabay, Vigo, Madeira in Gibraltar.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. januarja.

Papirna renta po 100 gld.	82 gl. 25 kr.
Sreberna	83 „ 30 „
4% avstr. zlata „renta“, davka prosta	104 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 75 „
Akcije avstr.-ogerske banke	864 „ — „
Kreditne akcije	294 „ 50 „
London	123 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoški napoleond.	9 „ 76 1/2 „
Nemške marke	60 „ 30 „

Tuji.

3. januarja.

Pri **Maliči**: Božidar Wohlmuth, gojzdar, z Dunaja. — Josip Ranzinger, posestnik steklarne, iz Kočevja. — pl. Fichtelmann, posestnik, z Bleda. — J. Bučar, trgovec, z Dolenjskega. Pri **Stonu**: Frane Vidic, trgovec, z Dunaja. — Ignacij Rosinger, trg. pot., iz Trsta. — Fied. Weiskopf, trg. pot., iz Linca. — Janez Zechner, stavb. podvzetnik, iz Brežic. Pri **Južnem kolodvoru**: Frane Vončina, komi, iz Idrije. — Anton Knapke, želez. uradnik, iz Zagorja.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani se dobivajo naslednje knjige:

Horae diurnae

Breviarii Romani.

Natis leta 1884 v Ratisboni.

Velikost knjige je 13 cm. in širjava 9 cm., tako da se dá pripravno v žepu nositi. — Cena vezani knjigi je: v finem črnem šagrinastem usnju z zlato obrezo samo 3 gld.; je pa tudi v bolj priprostim vezih v zalogi in sicer po 2 gld. in 2 gld. 40 kr.

Graduale

de tempore et de sanctis juxta Rituum Sacrosanctae Romanae Ecclesiae cum cantu.

Natis leta 1882.

S pridevkom:

Additamenta

ad Graduale Romanum sive Missae novissimae Sancto- rum A. S. R. C. pro ecclesia universali praescriptae aut aliquibus locis concessae cum cantu.

Natisnjeno leta 1884.

Velja v pol-šagrinastem usnju 3 gld.

Organum comitans

ad

Graduale Romanum

a Haberl et Hanisch.

1884.

Velja v pol-šagrinastem usnju 7 gl. 20 kr.

Priznано nepokvarjene izvrstne

voščene sveče

izdelujejo

(7)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 25 kr., — domača 6 gl. 76 kr. — Rž 5 gl. 77 kr. — Ječmen 5 gl. 10 kr. — Ajda 5 gl. 94 kr. — Proso 5 gl. 76 kr. — Turšica 5 gld. 76 kr. — Oves 3 gl. 46 kr.

Prave garantirane

voščene sveče

in

voščene zavitke

priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

OROSLAV DOLENEC,

(2) svečar v Ljubljani.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštним povzetjem

Marijacejske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zaba-sanje, gliste, bolezni na vr-nici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozar-jamo, da se tiste istilite Ma-rijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ z vraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper pro-tin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z vraven stoječim zna-menjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naro-čim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popol-nim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev pro-tinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bol-niku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, vzsem spoštova-njem udani

Franc Jug,

(40) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtolob, prene in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.